

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garândă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrierile nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 91.

Mercuri, 23 Aprilie (5 Mai).

1886.

Din cauza S-tel sârbători de mâne țiarul nu va apăre până Joi.

BrașovŪ 22 Aprilie 1886.

Încă în luna lui Februarie a. c. amŷ fostŷ publicatŷ unŷ articolŷ dela unŷ stimatŷ amicŷ alŷ fŷiei nŷstre sub titlulŷ: „Ungurirea ritului.“ Era vorba în acestŷ articolŷ de dimensiunile amenințătŷre, ce le-a luatŷ, mai alesŷ între Rușii (Rutenii) din Ungaria, propaganda de unguire a ritului; era vorba în specialŷ de marele pericolŷ ce se nasce din acestŷ propagandŷ și pentru Româniŷ uniți din diecesa vecinŷ cu cea rutenŷ a Muncaciului; s'a țisŷ cŷ foile unguresci pretindŷ ca limba ungurescŷ sŷ se introduce și în bisericile Românilorŷ și cŷ din cauza acestŷ Româniŷ uniți nu potŷ privi cu indiferențŷ la uneltirile anarchice din diecesa rutenŷ a Muncaciului; se țicea în fire în acelŷ articolŷ, cŷ Româniŷ uniți arŷ face bine decŷ arŷ atrage atenținea scaunului papalŷ dela Roma asupra stŷrilor anarchice din diecesa Muncaciului, contribuindŷ astfelŷ indirectŷ ca sŷ se stingŷ foculŷ pericolŷsei propagande înainte de a se aprinde și coperișulŷ vecinei diecese a Românilorŷ uniți.

Scriitorulŷ articolului s'a basatŷ pe nise date fŷrte temeinice. Înainte de tŷte s'a provocatŷ la o declarare a ministrului Trefort, care fațŷ cu recursulŷ Rușilorŷ dela Dorog pentru introducerea limbei unguresci în bisericŷ a țisŷ, cŷ „nu ar fi politicŷ salutarŷ și corectŷ a scŷte limba slavicŷ la Ruși din bisericŷ și a da ocaziune ca și alții sŷ pretindŷ strŷmutare în limba cultului divinŷ.“

Va se țicŷ însuși ministrulŷ ungurescŷ de culte și instrucțiune vede unŷ mare inconvenientŷ în sprijinirea propagandei de unguire a ritului și Româniŷ uniți din vecinătatea Rutenilorŷ sŷ nu fiŷ îngrijați, cŷnd vedŷ ce anarchiŷ se face cu cultulŷ divinŷ în diecesa de Muncaci? Nu îngrijirea de sŷrtea Rutenilorŷ, cari vorŷ mânca cum își vorŷ sŷra, ci îngrijirea de casa lorŷ propriŷ fi face pe Româniŷ uniți de a nu privi cu indiferențŷ cele ce se petrecŷ în diecesa unitŷ rutenŷ.

Este dŷr fŷrte superfluŷ protestațiunea organului episcopului Pasztely de Muncaci, „Karpata“ din Ungvarŷ, în contra pretinsului sprijinŷ ce ar voi sŷ-lŷ oferŷcŷ Româniŷ Rutenilorŷ, ca sŷ-i scape de unguirea ritului lorŷ.

Numitulŷ organŷ episcopescŷ, scrisŷ în limba rutenŷ și maghiarŷ, se provŷcŷ în declarațiunea ce o publicŷ în acestŷ cestiune, în nr. sŷu dela 6 Martie, la o aserțiune a țiarului „Nemzet“ din Pesta. țiarulŷ ungurescŷ a descrisŷ lucrulŷ astfelŷ, ca și cŷnd Româniŷ arŷ voi sŷ se amestece în afacerile bisericeii rutene cu scopŷ de a sprijini opozițiunea Rutenilorŷ în contra unguirii ritului.

E clarŷ, cŷ organulŷ episcopului Pasztely, sub care se calcŷ în piciorŷe tŷtŷ disciplina și tŷte canŷnele bisericeii privitorŷe la cultulŷ divinŷ, nu vrea sŷ se nascŷ nici umbrŷ de bŷnuialŷ, cŷ Rutenii arŷ dori sprijinulŷ Românilorŷ; e clarŷ cŷ cei ce facŷ anarchia pericolŷsŷ nu vorŷ admite nici-odatŷ cŷ în diecesa lorŷ se aflŷ și de aceia, cari se opunŷ uneltirilorŷ lorŷ și nu vorŷ sŷ scie de patriotismulŷ falsŷ și nesincerŷ cu care se laudŷ ei. Suntemŷ siguri cŷ și între Rutenii din Ungaria se aflŷ ŷmeni de inimŷ și cu pricepere, cari nu suntŷ nicidecum mulțamiți cu aceea, cŷ vicarulŷ de Dorog le-a tipŷritŷ ritualulŷ pe unguresce și cŷ în cele mai multe biserici ruse din comitatele Szaboles, Hajdu și într'o parte a comitatului Zemplinŷ liturgia se face unguresce și se cŷntŷ în limba ungurescŷ.

Suntemŷ siguri, cŷ existŷ încŷ în Ungaria Ruteni de bunŷ credințŷ fațŷ cu adevŷratele interese ale bisericeii lorŷ și încŷ vorŷ fi mulți de acestŷia, deși nu cutŷzŷ sŷ facŷ opozițiune pe fațŷ.

Dŷr scopulŷ nostru n'a fostŷ niciodatŷ d'a-i sprijini, avemŷ noi destule necazuri și încŷtŷ pentru Româniŷ uniți au ei ce sŷ sprijinescŷ, și nu simțŷ nicidecum trebuințŷa d'a-și oferi bunelile servicii altora.

Atunci însŷ, cŷnd din cele ce se petrecŷ în vecinătatea nŷstrŷ pote urma unŷ rŷu pentru noi; atunci cŷnd Româniŷ uniți vedŷ, cŷ ordinariatele de Muncaci și Eperjes numescŷ comisiuni pentru unguirea ritului și a cŷrțilorŷ bisericesci; cŷnd vedŷ cŷ episcopii ruteni numescŷ în parochii mari rusesci preoți, cari nici nu cunoscŷ limba rutenŷ; cŷnd vedŷ cŷ Ruși dela Dorog suntŷ puși la cale de renegați, ca sŷ se lapede de limba lorŷ liturgicŷ; cŷnd vedŷ în fine, cŷ însuși ministrulŷ de culte ungurescŷ se sfiesce d'a sprijini unŷ curentŷ pe care-lŷ declarŷ de pericolŷsŷ: atunci nimenea nu pote denega Românilorŷ dreptulŷ d'a fi îngrijați nu pentru Ruteni, ci pentru pacea și liniștea în sinulŷ bisericeii romŷne unite. Rutenii potŷ fi „patrioți“ cŷtŷ vorŷ voi, acestŷa fi privesce pe ei; pe Româniŷ uniți fi privesce însŷ numai faptulŷ întristŷtorŷ, cŷ vedŷ cŷ în diecesa de Muncaci domnesce anarchia și nu vorŷ nici decum sŷ lase, cŷ foculŷ sŷ se întindŷ și în diecesa vecinŷ a Oradiei Mari.

Acŷsta sŷ și-o însemneze bineŷ „Karpata“ organulŷ episcopului Pasztely, și sŷ scie de ce trebuie sŷ respingemŷ insinuarea, cŷ Româniŷ ar voi sŷ se amestece în afacerile Rutenitorŷ și a-i denunțŷ.

Nu de acesta a fostŷ vorba, ci numai de lucrarea anarchicŷ a propagandiștilorŷ pentru unguirea ritului în diecesa de Muncaci și de pericolulŷ ce se nasce din ea și pentru Româniŷ uniți.

Negociŷrile cu România.

„Voințŷa Naționalŷ,“ organulŷ oficiosŷ alŷ guvernului romŷnŷ, înregistrŷndŷ telegrama din Viena, în care se spune, cŷ guvernele din Viena și din Peșta au îndemnatŷ administrațiunile drumurilorŷ de ferŷ sŷ resiliere înainte de 1 Maiŷ n. tarifele unioniste cu România și sŷ declare în același timpŷ, cŷ acestŷa resiliere va fi retrasŷ decŷ relațiile comerciale cu România nu vorŷ suferi întreruperi — țice cŷ dintr'ŷnsa se vede lŷmuritŷ puțina bunŷ-voințŷa ce o pune Austro-Ungaria pentru a încheia o convențŷa comercialŷ, care sŷ convinŷ și României.

Guvernulŷ romŷnŷ, țice numitulŷ țiarŷ, a cŷutatŷ totdeuna sŷ întreținŷ cele mai bune și amicale relații cu tŷte puterile și a cŷutatŷ cu deosebire sŷ înlŷtore ori-ce nențelegere cu puterile vecine, fŷrŷ însŷ ca pentru pŷstrarea acestorŷ relații sŷ sacrifice chiar interesele țŷrii.

Dupŷ cŷtŷ se vede — terminŷ oficiŷsa din Bucuresci — Austro-Ungaria ar dori, ca noi sŷ sacrificŷmŷ din nou interesele nŷstre în noua convențŷa, ce este pe cale d'a se încheia, și în acestŷ scopŷ dŷnsa nu cruțŷa nici chiar mijloce de presiune asupra-ne.

Nu avemŷ nevoie sŷ spunemŷ, cŷ nimicŷ nu ne va putŷ face sŷ renunțŷmŷ de a apŷra și de a asigura interesele nostre.

Uneltiri maghiare.

Dusmanii nostri nu încetŷzŷ a unelti și a agita în contra Românilorŷ, crețndŷ cŷ-și facŷ lorŷ bine. Nouŷ, departe d'a ne pricinui vr'o stricŷciune, ne aducŷ mari folŷse uneltirile lorŷ, pentru cŷ neadeverulŷ și intriga totdeuna, mai curŷndŷ sŷu mai târțiu, au stricatŷ ca și tirŷnia și persecuțiunea, celorŷ cari s'au folositŷ de ele. Reproducemŷ cŷteva specimene de uneltiri mai nouŷ.

„Budapest“ dela 21 Aprilie scrie:

Concetŷtenii nostri din Bihorŷ au pusŷ lemne rele

pe focŷ. Sipos Orban, inspectorŷ r. scolarŷ, cu ocaziunea inspectŷrii scŷlelorŷ a descoperitŷ în cŷteva scŷle romŷne astfelŷ de cŷrți scolare, în cari ar fi scrise cele mai murdare erupțiuni în contra Maghiarilorŷ. Inspectorulŷ a confiscatŷ cŷrțile respective și va esopera remediu la locurile competente în contra acestorŷ disordini. Totŷ lui i s'a întemplatŷ în acestŷ cŷlŷtorŷia, cŷ poftindŷ ca unŷ scolarŷ romŷnŷ sŷ scrie! En szeretem a magyar hazat—eu iubescŷ patria maghiarŷ, și scolarulŷ scriindŷ propozițiunea aceea, inspectorulŷ l'a întrebatŷ: adevŷratŷ e cŷ o iubescŷ? Rŷspunsulŷ fu unŷ nu hotŷritŷ. Pentru ce? îlŷ întrebŷ inspectorulŷ. Pentru cŷ e maghiarŷ! ti rŷspunse scolarulŷ. Și scolarulŷ acestŷa e fiulŷ avocatului capitulului gr. cat. din Oradea-Mare. Fŷrŷ comentariŷ pote înțelegere fiŷ-cine însemnătatea cuvintelorŷ eșite din gura unui copilŷ. De altmintelea, inspectorulŷ scolarŷ a esperiatŷ mai multe asemenea episoade în cŷlŷtoria sa și bine ar face, decŷ le-ar da publicității, precum se și sperŷzŷ. Tristŷ lucru, cŷ chiar în țera mare a Bihorului se întemplŷ de acestea.

„Egyetertes“ primesce din Sŷtmariŷ urmŷtŷorele:

Mare scandalŷ a produsŷ în orașulŷ nostru urmŷtorulŷ casŷ, care ne aratŷ pŷnŷ la evidentŷa cŷtŷ de mare avŷntŷ și-a luatŷ valachisarea și cu cŷtŷa cutezanțŷ orbŷ își propagŷ elementele centrifugale doctrinele lorŷ dușmŷnoșe statului. Cu ocaziunea recrutŷrei, trei elevi ai seminarului rom. cat. de acolo au fostŷ recrutați la honveđi. La depunerea jurŷmŷntului s'a observatŷ însŷ, cŷ unulŷ dintre seminarisți nu pronunțŷ forma obicinuitŷ de jurŷmŷntŷ. Fiindŷ pentru acestŷa luatŷ la rŷspundere, elŷ a susținutŷ cŷ nu scie unguresce; mai apoi însŷ s'a descoperitŷ cŷ afirmațiunea lui nu e adevŷratŷ, deși s'a declaratŷ cŷ este Romŷnŷ. „Cum te chiamŷ?“ îlŷ întrebŷ oficerulŷ. „Sarkadi,“ i se rŷspunse. Dupŷ acestŷa, seminaristulŷ și-a depusŷ jurŷmŷntulŷ de fidelitate pentru „patria“ și împŷratulŷ sŷu în limba valahŷ. Comisiunea de recrutare a fŷcutŷ arŷtare despre acestŷ scandalŷ oficerilorŷ din armata comunŷ și dela honveđi, și comisarulŷ civilŷ, care era de fațŷ, a și denunțatŷ locurilorŷ competente acestŷ casŷ, care este cu atŷtŷ mai bŷtŷtorŷ la ochi, cu cŷtŷ pe profesorii seminarului fi cunoscŷ, fŷrŷ escepțiune, de patrioți de inimŷ. S'a pornitŷ cercetare în cauza acestŷa, dŷr precum se vede fŷrŷ succesŷ, pentru cŷ elevulŷ cu simțŷmintŷ dușmŷnoșe fațŷ de Maghiari în modŷ vŷditŷ și cu cutezanțŷ orbŷ negŷ cu cerbiciŷa totulŷ.

Și pentru ca aceste uneltiri sŷ le trecŷ de banŷ bunŷ și sŷ-și justifice purtarea lorŷ neomenŷcŷ fațŷ cu noi, falșii patrioți trecŷ granițele în statulŷ vecinŷ și dupŷ ce-și fabricŷ neadeverurile le aruncŷ aci pe hŷrtiŷa. Etŷ ce scrie, împreunŷ cu alte cŷde și codițe, totŷ „Egyetertes“:

Pe teritoriulŷ Romŷniei, în pŷrțile Moldŷvei dinspre Ardealŷ, se aflŷ la 80,000 Ciangŷi, locuindŷ în comune compacte, a cŷrorŷ sŷrte e deplorabilŷ și cari ađi suntŷ în pericolŷ d'a-și perde naționalitatea. Abia mai suntŷ cŷteva comune în care se aflŷ preotŷ maghiarŷ. Nici unŷ invŷțatorŷ și nici o scŷlŷ ungurescŷ nu se aflŷ, pentru cŷ nici guvernulŷ nu le dŷ voŷ sŷ-și ridice scŷlŷ unguresci și nici cred incioșii nu au mijloce a le susține. Nici așŷa numiți preoți maghiari nu scie unguresce, pentru cŷ aceea suntŷ mai multŷ misionari italiani. Copiii nu înțelegŷ limba de propunere, limba romŷnŷ, și din cauza acestŷa cursulŷ de invŷțŷmŷntŷ, ce ține trei erni, trece fŷrŷ sŷ învețe copiii baremŷ a ceti și scrie. Guvernulŷ le pune pe capŷ invŷțatorŷi romŷni, îndatorindŷ totŷ pe Ciangŷi sŷ-i plŷtescŷ. Preotulŷ maghiarŷ și invŷțatorulŷ maghiarŷ le-arŷ putŷ ușura poziția.

Nu credemŷ cŷ mai e nevoie sŷ stŷmŷ de vorbŷ pentru asemenea uneltiri, cŷci nu suntŷ nici cele dintŷeu nici cele din urmŷ. Falșii patrioți nici nu potŷ trŷi fŷrŷ ele.

Rusia și Marea Nŷgrŷ.

țarulŷ Alecsandru III, cu ocaziunea petrecerii sŷle în Crimea, va asista la înaugurarea mai

multoră cuirasate destinate pentru flota din Marea Negră. Acastă împrejurare dă ocaziune diarului „Petersburgskija Viedomosti“ d'a scrie următoarele :

Speculațiunile de tot felul, cari au confundat cestiunea rusescă pe Marea Negră cu cestiunea slavică, au dat încă de multă întregei afaceri un colorit fals, lăsându partea reală în ală duoilea plan. Scopul practic al Rusiei, în Orient, rezultă din necesitatea d'a dobândi stăpânirea deplină peste Marea Negră și d'a asigura țermulul nos'ru dela Sudu contra ori căruia atacu. Acestu scopu naturalu, Rusia a căutat în tôte chipurile, directu și indirectu, în decursul acestor duoi seculi din urmă, să-l realizeze ; a înființat o flotă pe Marea Negră și totodată a câștigat o pozițiune politică în peninsula balcanică. Pote că numai diplomația noastră este de vină 'i-a lipsit sinceritatea și energia, decât Europa găsece ceva periculosu în acestu scopu naturalu. Dacă s'ar fi procedat altfel, întrăga cestiune orientală s'ar fi rezolvat încă la 1878, când armata noastră biruitoare se afla la porțile Constantinopolului. Astăzi, după cum se pare, éráși este la ordinea zilei grija pentru flota din Marea Negră. Nicu nu este permis să fiă altfel. Cestiunea apărării țermilor noștri dela sud și a liberei treceri în marea mediterană, orice s'ar întâmpla, odată trebuie să se rezolve; această soluțiune însă, fără cooperarea flotei dela Sebastopolu, ar fi imposibilă.

„Neue Freie Presse“ adaugă la acestea cuvinte ale diarului rusescu următoarele:

Din aceste mărturisiri ale diarului oficiosu din Petersburgu se vede, că Rusia totu n'a renunțat la planurile séle d'a deveni stăpână peste calea Dardanelor.

SCIRILE DILEI.

„Buletinul legilor“ din Austria, care apare în Viena, se redactază în tôte limbile naționalităților cari locuescu în provinciile imperiale ale Austriei. Astfel comunele hotărăscu limba în care trebuie să fie tipărite Buletinurile ce li se trimitu din oficiu. Iată datele statistice privitoare la răspândirea acestui „Buletin“: Se espediează în limba germană la 8823 comune, în limba polonă la 7976 comune, în limba cehă la 6924 comune, în limba italiană la 532, în limba ruténă la 908, în limba slovenă la 555, în limba croată la 85 și în limba română la 27 comune. La autoritățile administrative și judiciare se trimitu în limba germană 4087 esemplare, în limba polonă 516, în limba cehă 705, în limba italiană 397, în limba ruténă 410, în limba slovenă 165, în limba croată 172, și în limba română 28 esemplare. În fine „Buletinul imperial“ se mai trimite în limba germană la 3434 abonați particulari, în limba polonă la 34, în limba cehă la 142, în limba italiană la 84, în imba slovenă la 11, în limba croată la 18 și în limba română la 3 abonați particulari. — Ce deosebire între Austria și Ungaria!

„Kulturegyletul“ a cerșit banii dela direcțiunea din Pesta a Băncii austro-ungare. Acesta i-a răspuns, că nimicu n'are să pape „Kulturegyletul“ din capitalul acelei Bănci, deoarece statutele nu permitu să se ajute un asemenea scopu.

Joi în 29 Aprilie n. la orele 6¼, după amăzi locuitorii din Deva au fostu ingrozit de o puternică sguđuitură de pământu, care a mișcat tare edificiile; s'a auđit și tunetu sub pământu. La 10 ore séra s'a sim-

țit unu nou cutremuru, dér mai slabu. A doua zi, Vineri, în 30 Aprilie, la orele 9¼ înainte de amăzi o nouă sguđuitură puternică s'a simțit. Celu ce ne comunică scirea ăice, că direcțiunea cutremurului se pare a fi fostu dela méđănópte-apusu spre răsăritu.

Cine e celu mai mare și mai însuflețit patriotu alu Ardealului? Foile maghiare ne-o spunu. Cu ocaziunea inaugurării noului palatu comitatensu din Turda, la care a luat parte și acelu maarre „patriotu“ toastându pentru Tisza și guvernul séu, unu neașu maghiaru toastă cu cuvintele de mai susu pentru — *Moldován Gergely*. — Bine că a ferit Dumneđu națiunea română din Ardeal de asemenea mulți și inssufflileți „patrioți“.

În adunarea generală a reuniunii învățătorilor din Ungaria sudică, ținută în Timișóra, s'a luat o resoluțiune în sensul, că fiecărui cetățendu alu statului fără deosebire de naționalitate, trebuie să i se ofere ocaziune d'a-și însuși limba ungrescă. Reuniunile de cultură „patriotice“ se escriă concursu pentru unu manualu alu limbii ungresce pentru aduți. Factorii cei mai importanți ai lățirii limbii ungresce sunt scólele, dér învățătorii pe lângă acesta trebuie să pună greutate și pe educațiunea „patriotică“ a tinerimii. Cea dinteu preconditione pentru lățirea limbii ungresce este educațiunea fetelor în direcțiune națională. — Ce bătaia de capu pentru ju-pânul Fiasco!

„Ellenzék“ spune, că din mai multe părți isosescu plângeru că învățătorii scóleloru populare de stat nu și primescu salariu regulat, din care cauză suferu multă jignire în activitatea lor, fiindcă au să lupte cu lipse și necazuri. Asemenea neglijere față de interesele vitale ale educațiunii poporului, ăice „Ellenzék“, arată cu adeverat multă ușurătate din partea ministrului de instrucțiune. Altmintrelea noi vedemu în această procedură, luată în contra scóleloru comunale, unu atacu sistematicu precugetat, căci noi nu putem crede, că aru lipsi banii după ce în fiecare zi cetim că la anumiți preoți români li s'a datu ajutoru. — De ce nu plătesce „Kulturegyletul“ salarele acelor învățători, decât „culturalu“ îi este scopul?

Regele României va visita în curéndu Dobroea.

Delegații guvernului român pentru reînnoirea convenției comerciale cu monarchia noastră sunt d-nii P. S. Aurelianu, G. Cantaguzino, D. Protopopescu, Gr. Ghica și Al. Degreea. Ședințele conferinței voru fi presedate de d-lu P. S. Aurelianu.

Se adeveresce din Berlinu scirea, că la manevrele germane de tómnă în Alsația nu voru fi invitați oficeri străini. Negreșit că nu voesce Germania să vedă p'acolu oficeri francezi.

Teatru ungrescu. Astă séra Marți în 4 Maiu, trupa teatrală ungrescă sub direcțiunea d-lui Polgar va juca în redută „Ăngerul béréndu“ comediă în 3 acte de Roosen. Măne séra Mercuri va juca „Punctul în tunecatu.“

Măcelul dela Gildezza.

În această privință diarului „Neue Freie Presse“ i se comunică din Roma următoarele:

Espedițiunea lui Porro la Herar, care urmărea scopuri politico-comerciale, a voit să străbată în lăuntrul Herarului, pentru ca să înființeze stațiuni comerciale italiene. Guvernul s'a străduit destul ca să facă pe Porro să renunțe la întreprindere, deoarece starea lucrurilor în Herar nu presintă destulă siguranță. Emirul, pus de Englesi, cunoscut prin ura sa fanatică contra Europeilor, încă în tómnă trecută a silit pe comercianții italieni Sacconi și Rosa, cari se găsiu în forte mare strimtorare, să plece d'acolu și să se pună sub protecțiunea garnisónei indo-englese. Ajunsu în Aden, Porro, deși i s'a spus și de către autoritățile englese să nu cuteze a face această întreprindere, remase totușu statornicu și la 18 Martie se duse cu comitele Cocastelli, reprezentantul societății geografice, cu profesorul Licata, d-nii Zannini, Bianchi, Gottardi, Romagnoli și Blandino, cu șapte indigeni și șese cai la Zeilach și de aci continuă drumul spre Gildezza, la distanță de 220 kilometri, unde Emirul prinse întrăga garnisónă englesă și pe toți comercianții europeni. Auđind că se apropie expedițiunea, Emirul le eși înainte, și în timp de două zile omori pe toți membrii după o apărare desperată.

„A avut locu.“

Cuvintele: a avut locu, în locu de: s'a făcutu, s'a ținutu, s'a datu etc., se întrebunțază, de câtva timp, forte multu de presa română, ăice „Românul.“ Francesii, dela cari amu luat această espresiune, încep și ei a se plâge de abuzul acestor vorbe.

Unu diaru propune a se deschide unu concursu și a se da o resplată celui care va găsi o nouă locuțiune care se înlocuiască vechea formulă: a avut locu.

Abuzul acestor cuvinte, spune confratele nostru, a devenit escisivu și de risu prin aplicațiunea ce li se dá.

Astfel unu deputat a spus și „Monitorul“ a publicat această frasă:

„Francia datoresce renumele séu regiloru cari au avut locu.“

Acum mai tôte ăiarele din Parisu au publicat aceste rânduri:

„Điua deschiderei esposițiunii de pictură va avea locu.“

O ăi, care are locu! esclamá confratele nostru Parisianu.

Ce ar ăice densusu decât ar ceti ăiarele noastre, care spre a anunța că s'a datu unu prându, scriu a avut locu; pentru a face cunoscutu că se va ținé o întrănire, spune: va avé locu; în locu de s'a întâmplat ceva, a avut locu; pentru: s'a făcutu, a fostu, totu a avut locu?

N'ar fi ore timpul se nu mai întrebunțăm această espresiune cu atât mai multu că nu suntem siliți să deschidem unu concursu, spre a se găsi unu curentu analogu, limba română avéndu destui termeni spre a exprima acea idee?

De ale scólei.

Cantulu,

Ce? și cum e a se propune din acestu obiectu de învățământu în scólele noastre populare?

(Urmare.)

Părinții țerani, cari își dau copiii la scóla, când le vine în minte a pune la probă progresul copiilor lor, de siguru nu îi voru întreba, cât locuitor are Londra,

FOILETONU.

Călétoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Unu bolovanu loví tocmai pe cărmaciulu. Stanley își luă iute revolverulu, îl slobođi în atacatori și la momentu și culcă la pământu pe unul din ei. Ceialaltu o luă la sănctósa înspăimântați, érá Stanley și soții séi se folosiră de ocaziune și se depărta în grabă dela țermuri.

După câtă-va vreme călétorii noștri se apropiară de nou de uscatu. Laculu era aici mărginitu de coste repeđi acoperite cu iarbă. Pădurile lipseau cu totul. Pe aceste coste păseau turme numérose de oi și ciređi de vite. Socotind după numéru celu mare alu satelor, ce se vedeau în tôte părțile, ținuturile acestea trebuie că erau de totu împoporate. Numele seminițiu, ce locuesce aici, este Vavuma.

În apropierea insulei Uvuma călétorii noștri avură din nou de lucru cu indigeni.

Dintr'unu micu sínu de mare dela această insulă se iví de odată o flotilă de 13 luntre pline cu Vavuma. Nefindu vântu de locu, Negrii isbutiră a se apropia în curéndu de „Lady Alice.“ Stanley încercă să încépu cu nepoftitii óspeți unu schimb de obiecte, încercările lui

însă rămaseră fără nici unu rezultat. Incurajați de numéru lor celu mare, ei se făceau din ce în ce mai cutezători, până când mai pe urmă voiau să închidă drumul navigatorilor noștri. Cu o dibăciă de admiratú începură să fure felu de felu de lucruri din luntre. De bună sémă ei aveau de gându să-lu jăfuiască de totu pe Stanley și pe soții séi, ba póte întențiunile lor erau și mai rele.

Stanley, îndată-ce băgă de sémă, care suntu întențiunile obrasniciloru vizitatori, le făcu semn cu mâna, să se depărteze. Totodată porunci ómeniloru săi să apuce lapețile și să măné voinicesce. Când aceștia însă voiră să pună în lucrare ordinul conducătorulu, deodată Negrii să gramădiră cu toții asupra luntrei călétoriloru noștri căutându să le ia lopețele din mână. Stanley, vedéndu, că nu e glumă, își luă pușca. Încă odată le măi făcu elu semn atacatoriloru, să se depărteze. Unu strigátu selbaticu eși ca răspunsu din piepturile Negriloru. Ei puseră mâna pe lăncile și pe scuturile lor. Stanley își slobođi arma astfel, încátu glonțulu trecu tocmai peste capetele celor mai cutezători din ceta năvălitoare. Spăimântați, Negrii se retraseră deocamdată.

„Inainte, copii!... Dați cu lopețile din răspuțeri!“ strigă Stanley cătră ómenii séi, folosindu-se de acestu momentu de năvălmășală.

Luntrea se puse în mișcare cu repeđiune, dară dușmanii se reculeseră din nou și se luară după densusa totu cu aceeași iuțélă. Vasele lor formau atâtu de o parte câtu și de cealaltă câte o liniă de o lungime însemnată, și din améndou părțile începú să curgă unu numéru așa de mare de darde, încátu călétorii noștri trebuiră să se plece pe fundulu luntrei.

Stanley își descără arma de măi de multe ori și într'o parte și în cealaltă asupra mișciloru de Negrii. Unulu dintre ei căđu mortu, al doilea fu rănit. Vedéndu însă, că nici așa nu o póte scóte la cale, neînspăimântatulu nostru călétoru începú să țintescă cu dibăciă sa obicuință asupra vaselor contrariloru séi. Glonțele strébătură prin lemnu până în partea cealaltă. Apa începú să pētrundă în micile vase, și dușmanii, vedéndu-se în pericolu de a se îneca, își perdură capulu cu totul. Călétorii noștri nu se măi gândiră multă vreme, ci o luă la sănctósa câtu putură măi iute. Cu toții mulțumiră lui D-đu, că i-a scăpatu dintr'o primejdiă așa de mare.

În 28 Martie ajunseră cei din „Lady Alice“ la canalulu lui Napoleon, unde laculu Victoria se scurge spre partea nordică. Acestă scurgere se numesce Nilulu Victoriei. Nilulu acesta forméză măi în colu spre nordu cataractele numite ale lui Ripon, unde apa se asvêre cu putere în adêncimile, din care apoi éráși

ei voru dice „canta-ne una, de care a'ți învățat voi la școlă!“. Dacă le cântă copilul ceva frumos, zic: bine, dragul meu! er' de nu e în stare copilul, atunci îi zic: noi nu scim ce învățai tu, că nu sei nici cânta.

La o veselie erăși au datina omenii noștri de a pune copiii la probă, și dacă le cântă copilași una două, ei suntu satisfăcuți și se tinu mândri cu odraslele lor, er' în părinții ceialalți se nasce dorința de a'și pute vedea și pe copiii lor în stare să le cânte, și-și trimitu copiii la școlă.

Cântarea are o putere fermecătoare. Copilul din lângă ascultă cântecul celui ce-lu lângă, ochii îi scilpesco de bucurie și bucurându-se adorme. Cu asemenea plăcere ascultă tineri și bătrâni pe un cântăreț bun. Mitul ne spune că la cântecele lui Orfeu se înduioșeau fierele sălbatice și se mișcau și petrite.

Cunoscându importanța acestui obiect de învățământ, urmază că, în proporțiune cu însemnătatea lui, se dezvoltă și activitatea în propunerea cantului. La întrebarea că ce se propunem din acest obiect de învățământ? dăm răspunsul următor: la totă întemplantarea avem a propune cântările liturgice și în genere bisericesci, apoi cântările populare alese și naționale.

Acum se vorbim ceva despre modul propunerii, căci aici se observa dificultățile cele mai mari.

Sunt învățătorii tineri încă, însă, cu toate acestea m'am convinsu pe deplin despre adevărul acelei aserțiunii, că „școlă fără disciplină, e ca o mără fără apă, care adevăr în formă de principiu l'a rostitu încă de multu Amos Comenius (n. 1592). Și la cântu disciplina e hotărîtore, fără disciplină nu ajunge totu cântul nimic.

De când se începe la propunerea cantului copiii trebuie aștrînși a aștrîni ochii asupra învățătorului — apoi, pe lângă cele observate în planul de învățământ a lui Petri (1882), relativu la cântu, mai am de a adauge, că copiii au a se scula și a ședea la comandă, sculați odată ori-ce mișcare le e interzisă.

Când cântă învățătorul, atunci numi lui îi e ertat a cânta, cându au se cânte copiii din o bancă, numai aceia cântă; cându cântă fetițele, numai lor le e permis; cându au se cânte băieții, atunci fetele au se tacă; cându au se cânte cu toții, atunci cu toții trebuie se cânte, care e semitonistă are se tacă; din aceste nu se pôte lăsa nimic. Nici unui copil nu i se pôte erta, ca elu se tacă atunci, cându ceialalți cântă.

La ori și ce cântu, fiă și exercițiu de-o silabă chiar numai învățătorul are a da tonul fundamental, din care au a începe copiii, însă nu așa cum e la mulți învățători, că învățătorul său unu copil începe, apoi ceialalți după elu la 5 minute; acesta nu e cântu. Învățătorul dă tonul, apoi la semnul datu au se începă cu toții, cu toții se continue și cu toții se finescă, ca și cându o singură persoană ar cânta numai. Învățătorul trebuie se fiă stăpân peste toți cântăreții așa că unu singur semnu se fiă de ajunsu pentru ca cântăreții se începă și se înceteze a cânta cu toții deodată.

În scurtu e de lipsă o disciplină esemplară.

(Va urma.)

Realism și idealism.

(Conferință la Ateneu.)

(Urmare.)

Apoi imitarea naturii nici nu este cu puțință în întregul domeniu al artelor. Cum am putea-o noi imita în două forme de căpetenie ale ei? în arhitectură și în muzică? Nu e vorbă, piramidele egiptene imităză mun-

ții; der această arhitectură este tocmai cea primitivă și densă a propășit tocmai în timpul greco-roman și în arhitectură gotică, cu câtu s'a îndepărtat de formele naturii. În muzică erăși se află une-ori imitarea naturii, precum de exemplu furtuna, chiar cântul cocoșului în simfonia pastorală a lui Beethoven, der acesta se întâlnește foarte rar și în deobște muzica este cu totul altceva decât reproducerea sunetelor din natură. De altfel, dacă arhitectura și muzica ar trebui să reproducă și ele natura, amu avu în locu de catedralele, muzeele și palatele noastre, nisce grote săpate prin stâncile munților; în locu de sonetele, quartetele și concertele marilor măestri, reproducerea cântului privighetorei sau a măcăleandrului.

Intru câtu două din formele de căpetenie ale artei nici nu pôte fi imitate de pe obiectele naturii, ne întrebăm, ore această imitare se fiă ea esențială în acele forme unde fondul artei trebuie să fiă reproducerea obiectelor naturale? (pictura, sculptura și din poezia mai alesu romanul și drama.) Și unele și altele au petrecerea dreptu scopu și țintă supremă. Dacă în unele acestu scop este ajunsu fără imitarea naturii, s'ar putea ore ca în celelalte această imitare tocmai să fiă o condițiune a esenței artei, petrecerea? În aceste de pe urmă arta fără îndoială ca modul lor de exprimare a frumosului se face prin reproducerea obiectelor din natură; der această reproducere nu este esența chiar a artei, ci unu elementu de-a doua mână. Esența frumosului și aceea stă în combinarea estetică a elementelor naturii, precum în muzică elu răsare din combinarea melodiei și armoniei sunetelor, cari și densele există în natură. Acesta procură artei elementele sale, materialul său; forma, adică tocmai esența artei, trebuie să fiă creațiunea minții omenești.

În sfârșit scopul artei este de a procura sufletului o petrecere înălțătoare. În deosebire de petrecerile fizice, cari amătescu numai câtu simțurile, arta trebuie să caute a nobiliza inima, a insufla omului dorința după bun și adevăr, prin mijlocul mai ușor de pătrunsu al frumosului.

Acastă înălțare spre idealu nu se va putea niciodată ajunge prin slugarnicul realismu. Spre idealu nu se pôte înălța decât prin idee și deci forma firăscă a oricărei arte trebuie să fiă idealismul.

Este timpul însu de a ne explica asupra înțelesului ce trebuie datu acestui cuvânt. Prin elu nu voim să însemnăm părăsirea totală a temeliei reale în artele cari întrebuintăză ca forme de expresiune obiectele naturii. Nu susținem școlă veche orecum spiritualistă a artei, care credea că pôte să nu țină sēmă întru nimic de realitate, bunăoară, în romanu, figură ca d'Artagnan, Portos și Aramis ale lui Alexandru Dumas tatăl, care nu se prea deosebea în privința imposibilului caracterului și situațiilor lor de eroii Greciei antice. Dicum și noi că artele imitative trebuie să aibă o basă reală, adică să reprezinte figură și scene cari să fiă posibile în realitatea lucrurilor.

Unde ne deosebim însu de naturalismu? În următorul punctu prea însemnat. Realistii admitt în lucrările lor numai acele figură ce se întâlnesc în fie ce și cu grămada în toate colțurile lumii. Idealistii alegu excepțiunile, acelea ce se înfățișăză rareori în evenimentele omenești și pe cari le înfățișăză contemplărei ca interesante și vrednice de amintit.

Pe când realismul reprezintă tipuri, idealismul se oprește la caractere. Să luăm câteva exemple din sfera romanului. Să esaminăm Nana de Emile Zola sau Margareta Gauthier (Dama cu camelii) de Alexandru Dumas fiul. În Nana aveți tipul unei femei perdute — grand style — a timpului nostru, zugrăvită cu o amărăciune desgustătoare până în ultimele colțuri ale vițului. Se pretinde că această pictură realistă ar desgusta pe omeni de patima desfrăului. Eu cred din contră că fermecătorea espunere a scenelor bachanalice din capod'opera lui Zola atrage tocmai la imitarea vițului. În totu romanul nu se găsește nici o idee insultătoare, descrierea unei cocote grand genere, cum suntu cu satele în Paris, și reproducerea scenelor de orgii date mai în toate zilele de ele, iată totu cuprinsul acelu roman. Din contră în Dama cu camelii avem erăși o femeie perdută, însă asupra căreia a căzut o rață ce

rească, o iubire care inobilăză ființa ei cădută, o generozitate și o putere de caracter, care facu din ea o martiră. Voru întâmpina realistii, der acesta este tipul femeilor perdute? Într'unu milionu s'ar pute cu greu afla una, și tocmai pe aceea o alegeți spre a o zugrăvi? Ce folos rezultă pentru cetitoru d'aci? de a cunoște excepția și dea rămâne nesciutoru asupra imensei generalități a casurilor? Apoi tocmai această excepție merită să fiă studiată, suferințele și curățirea sufletului ei prin martirul îndurat, facu din ea unu personaj interesant, pe care nici când nu-lu voru avu damele de troar înșirate de Zola. Pentru a cunoște tipul pus în lumină de Zola, ai nevoie de romanu? der le înțelegesc la fiă ce colțu de stradă, la fiă ce răspinte și nu e de lipsă a le mai zugrăvi spre a-le cunoște. Ș'apoi chiar dacă ar rămâne necunoscute cu patimele lor bestiale, cu frigurile lor de desfrânare, ce ar perde societatea? Der se va spune că e de nevoie a se cerceta și acestu rău social. Cine tăgăduiesce lucrul? der atunci faceți studiu asupra prostituției, citiți lucrarea lui Jves Guyot, dacă nu mă înșel și veți avu unu tablou mult mai deplin și într'adevăr înspăimântător al fenomenului, er nu unu atrăgător care să ademinescă a-i esprima stâncile ascunse în valurile sale.

(Va urm.)

Bibliografia.

„Folia scolastică“, organu pedagogic, literar, științific și economic; apare în *Blașu* la 1 și 15 st. n. a fiecărei lune. Redactor: Ioan Germanu. Prețulu de abonamentu: pe anu 3 fl., pe jumătate de anu 1 fl. 50 cr. Pentru România pe anu 8 lei n. Nr. 8 dela 15 Aprilie are următorul sumar: Cum și când trebuie să memorizeze copiii de școlă. — Lecțiuni practice din limba română. — Prelegeri afară în liberu. — Despre asigurăți. — Bibliografie.

„Cărțile Săteanului român“, scriere pentru popor, apare în *Blașu* la 1/13 a fiecărei lune. Redactor: Ioan Popu Reteganul. Prețulu de abonamentu: pe anu 1 fl. 20 cr., pe jumătate de anu 60 cr. v. a. Cartea IV dela 1 Aprilie 1886 are următorul sumar: Demetriu Cichindeal. — Muierea și găina. — Ângerul morții. — Lupii țiganului. — Versulu lui Lazaru. — Altulu (la Florii). — Altulu alu resignirei. — Altulu alu județului. — Ce se lucre economul în luna Aprilie? — Ce ne spun bătrâni despre timp.

„Candela“, foia lunară, bisericescă-literară; Apar în *Cernăuți*. Redactoru primaru responsabil: Protoprese viterul Artemiu Berariu. Administratoru și editoru: Archimandritulu — Mitroforu Arcadiu Ciupercovi. Prețulu de abonamentu pentru Austro-Ungaria: pe anu 4 fl. v. a., pe jumătate de anu 2 fl. v. a. Pentru România și alte țeri 12, respective 6 franci. Broșura din 1 Aprilie cuprinde: Învățătura celor 12 apostoli. — Noțițe despre viața și activitatea Metropolitanului Moldovei Vărlăamă (1632—1653). — Cuvântare la priveghiere (deniă) în Joia mare. — Predică la scoterea aerului în Vinerea mare. — Cronică.

Zwischen Donau und Kaukas, călătorii pe uscat și pe apă în regiunea Mării negre de A. de Schweiger Lerchenfeld, editura A Hartleben, Viena, Pesta și Lipsca. Sumarul fasciculei prime: Introducere. Ilustrați: Unu Cechindă, Livadia în Crimea. — Castelul de plăcere Orianda. Unu sat în România. Cacena principală a Caucasului. — Vêrfulu Eibrului. Musicanți săteni din Kaucașia. Palatul Șdului în Teheran. Unu Tătaru din Rusia sudică. Kosaci cu bani. Castelul de plăcere imperialu Ericlik în Crimea (Livadia). Dervişulu cerșitoru. Unu Schitu din secolul alu 5-lea în. de Chr. Unu Bulgaru de origine fino-ugrică din secolul V. d. Chr. Simpleiadele. Pădure Cholchică, unu ținutu în Abchasia. Flota de războiu feniciană. Împăratulu Alexe III și soția sa Theodora. Mitridate celu Mare. Mașină de aruncat, pentru focu grecescu. Turci din secolul X. Charta poporeloru din țerile de pe lângă Marea neagră (ținutul Ponto-Caspic).

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu

isbutese a eși, și-și urmază drumul mai departe. Nilulu Victoriei ia mai în colo numai numele Nilu și se varsă în marea mediterană. Așadar rîlu Nilu își are originea sa în lacul Victoria.

Spre ostu dela canalul lui Napoleon se estinde țera Usoga, spre vestu țera Uganda.

Călătorii noștri după-ce trecu de canalul lui Napoleon, se îndreptară de-a lungul țermurilor împoporați și bogăți de insule ai țerei Uganda. Indigenii îi primiră în aceste locuri în modul celu mai prietenesc, deși câte odată cu totă prietinia nu le prea dau cele de lipsă pentru traiu. Unele dintre căpetenii arătară față de Stanley atăta afabilitate și politeță, încatu parcă studiaseră diplomația din firu în pèr, nu sciu în care țera din Europa civilizată. Ei se făceau, că au făcut pregătirile cele mai mari etc., dară cu toate acestea străinii se depărtau dela ei, întocmai cum sosiseră.

„Numai după două zile“, scrie Stanley, „ne convinserăm de gradul celu mare de sălbătécime al acestei țeri. Brațele tuturor se ridicară cu turbare asupra străinilor. În țera învecinată însă dedurăm de unu popor afabilu, plăcutu în purtare, cu manierele cele mai fine, care și arată cu totă căldura admirațiunea sa față de străini, dar care cu toate acestea este totu așa de puțin ospitalu ca și unu hotelieru din Londra sau din New-York față de unu oșpe cu punga ofticosă.“

Alte căpetenii însă nu numai se făceau, că sunt ospitali, ci și erau ospitali în totă puterea cuvântului. Unulu dintre ei, la care remaseră călătorii noștri într'una din nopți, trimise scire la împăratulu Mtesa din Uganda, că Stanley îl va cerceta.

Mtesa este unulu din principii cei mai puternici din Africa. Față de Albi, cari l'au rugat să-i sprijinească, său cari au făcutu apelul la ospitalitatea densusu, acestu domnitoru s'a arătat totdeauna cu cea mai mare atențiune. La „curtea“ acestu „monarchu“ nădăjduia Stanley să petreacă câtă-va vreme în pace și liniște. Ținutul dimprejurulu lacului era minunat de frumos. În lăuntrulu uscatulu se ridicau munți înalți, cu forme admirabile. Mai în apropierea lacului se vedeau păduri estinse de banani, smochini, tamarinți etc. și pășuni cu iarba verde și desă. Marginea lacului era împodobită cu trestia gălbue și mlădișă. Pe țermure se vedeau sate numeroșe, bine împoporate.

În dimineața zilei de 3 Aprilie, tocmai când Stanley după o noapte petrecută în liniște voia să plece mai departe, îi eși înainte în sinulu Buka osoliă a împăratulu Mtesa compusă din șese luntre pline cu omeni. Acastă osoliă îi aduse salutări din partea domnitorulu și-i împărășiră, că Mtesa doreșe din totă inima să-l vadă pe omul albu. Când conducătorulu soliei, unu bărbat tineru și bine făcutu, cu numele Magassa, zări

vasulu călătorilor noștri, deodată își puse pe capu o învelitoare lucrată din mărgele și împodobită cu pene de cocoș, se încinse dela brâu în jos cu o piele albă și porsă de capră, eră pe umeri luă unu vestmentu roșu închis.

După-ce Magassa sosi lângă luntrea călătorilor noștri, sări într'ensă, îngenunchiă înaintea lui Stanley și vorbi astfel:

„Kakaba (împăratulu) mă trimite la tine, ca să te salut în numele său. Elu este sigur că o să vii să-l cercetezi, și spre scopulu acesta, ca să fiă mai aproape de lacu, și-a mutat tabăra în Usașara. Elu nu scie din ce țera vii, dar eu am la n-demână unu curieru, carele nu se va opri cu luntrea sa, până când nu va fi dusu lui Kakaba deslușirile de lipsă. Mama lui (a lui Kakaba) a visat într'una din nopțile trecute, că pe Nyanza a venit la noi unu om albu. A doua zi a istorisit acestu visu lui Kakaba, și iată acuma visulu s'a împlinit. Dă-mi răspunsulu cuvenitu, ca să-lu pot trimite pe omul meu câtu mai în grabă!“

Stanley dădu cu bucurie ascultare acestei cerințe. Elu încredință pe Magassa, că se va folosi cu plăcere de ospitalitatea domnului său. Când sosiră împreună la satulu Kadzi, solulu lui Mtesa porunci indigenilor:

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena

din 1 Mai st. n 1886

Rentă de aur 4%	103.45	Bonuri croato-slavone	104.75
Rentă de hârtie 5%	94.90	Despăgubire p. dijma de vin ung.	100.—
Imprumutul căilor ferate ungare	152.—	Imprumutul cu premiu ung.	118.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	100.—	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	127.25	Renta de hârtie austriacă	85.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	117.25	Renta de arg. austr.	85.45
Bonuri rurale ungare	105.—	Renta de aur austr.	114.50
Bonuri cu cl. de sortare	105.—	Losurile din 1860	139.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	10.5	Acțiunile băncel austro-ungare	873.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.90	Act. băncel de credit ung.	293.—
Bonuri rurale transilvane	105	Act. băncel de credit austr.	293.—
		Argintul — Galbini	—
		impărătesc	5.93
		Napoleon-d'ori	10.02
		Mărci 100 imp. germ.	61.27
		Londra 10 Livres sterlinge	126.05

Bursa de București.

Cota oficială dela 20 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	90—	91 1/2
Renta rom. amort. (5%)	93 1/2	94 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	88 1/2	89 1/2
Credit fonc. rural (7%)	32 1/2	33 1/2
" " (5%)	102—	103—
" " urban (7%)	86—	87—
" " (5%)	99—	100—
" " (6%)	91—	92—
" " (5%)	81 1/2	82 1/2
Banca națională a României 500 Lei	1030	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.	285	290
" " Națională	235	240
Aur contra bilete de bancă	14—	15—
Bancnote austriace contra aur.	2.01—	2.02

Cursul pieței Brașov

din 3 Mai st. n 1886

Bancnote românesce	Cump. 8.68	Vând. 8.70
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.98	10.02
Lire turcesce	11.20	11.30
Imperiali	10.20	10.30
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	100.—	101.—
Ruble Rusesce	124.—	125. 1/2
Discountul	7—10 %	pe an.

Hotel „Europa”

BRAȘOV

în cetate, Strada Vămiei Nr. 11.

clădire nouă din anul 1885, înzestrată cu totu comfortul.

Restaurațiune și hală de bere.

Omnibusul hotelului la gară.

Unicul hotel

comfortabilu din cetate în apropierea pieței.

Nr. 156. 1886.

a. f. sc. c. d.

Publicare de licitațiune.

Móra din Entradam cu realitățile ținătoare de ea se va da în arendă la licitațiunea ce se va ține în 1 Iunie 1886 la 11 ore înainte de ameli, pe timpul de cinc (5) ani începându din 1 Ianuaru 1887.

Prețulu strigărei va fi 3000 fl. v. a. pe an. Vadiu e 10 % din acestu preț în bani gata.

Până la începerea licitațiunei se primesc și oferte însărcinate cu acestu vadiu și licitațiunea se va ține în Năsăudu în cancelaria administrațiunei. Condițiuni speciali se pot vedé aici în orele oficiose.

Din ședința comisiunei administrătore de fondurile scolastice cen trali din districtulu

Năsăudu, 17 Februaru 1886.

Președintele:
Ioan Ciocanu.

Secretarul:
Ioachim Mureșanu.

Vidi! B. Bánffy Dezső m. p.
com. supr. și comis. reg.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.				
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus			
Bucuresc	—	—	7.45	—	Viena	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Predeal	—	—	12.50	—	Budapesta	6.47	—	3.15	6.20	8.00	Teiuș	11.09	—	3.56	Viena	11.00	7.15	—
Timiș	—	—	1.09	—	Szolnok	10.37	—	7.29	9.11	11.40	Alba-Iulia	11.46	—	4.27	Budapesta	8.05	1.45	8.00
Brașov	—	—	1.40	—	P. Ladány	1.44	—	8.27	11.26	2.31	Vințulu de jos	12.20	—	4.53	Szolnok	11.02	3.44	11.40
Feldióra	6.22	—	2.27	—	Oradea mare	5.33	—	—	1.28	—	Șibot	12.52	—	5.19	Arad	11.12	4.02	12.00
Apatia	7.01	—	2.55	—	Várad-Velenceze	—	—	9.45	2.00	—	Orăștia	1.19	—	5.41	Glogovaț	3.37	7.53	5.25
Agostonfalva	7.33	—	3.38	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—	Simeria (Piski)	1.48	—	6.08	Gyorok	4.13	—	6.19
Homorod	8.01	—	4.17	—	Mező-Telegd	—	—	10.28	2.34	—	Deva	2.35	—	6.39	Pauliș	4.38	—	6.46
Hașfaleu	8.45	—	4.47	—	Rév	—	—	11.36	3.18	—	Branicica	3.04	—	7.04	Radna-Lipova	4.51	—	7.00
Sighișora	10.10	—	5.42	—	Bratca	—	—	12.10	3.41	—	Ilia	3.36	—	7.29	Conop	5.10	—	7.23
Elisabetopole	10.29	—	7.37	—	Bucia	—	—	12.43	4.01	—	Gurasada	3.50	—	7.41	Bérviza	5.38	—	7.51
Mediaș	10.39	—	8.01	—	Ciucia	—	—	1.31	4.26	—	Zam	4.25	—	8.12	Soborșin	5.57	—	8.10
Copsa mică	11.19	—	8.21	—	Huedin	—	—	2.56	5.08	—	Soborșin	5.09	—	8.49	Bérviza	6.42	—	8.10
Micăsasa	11.54	—	9.05	—	Stana	—	—	3.29	5.27	—	Bérviza	5.56	—	9.29	Zam	7.14	—	9.28
Blașu	12.12	—	9.43	—	Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—	Conop	6.18	—	9.49	Gurasada	7.43	—	9.56
Crăciunel	12.56	—	10.02	—	Ghirbău	—	—	4.18	6.02	—	Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23	Ilia	8.01	—	10.17
Teiuș	1.30	—	6.20	—	Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—	Pauliș	7.12	6.30	10.37	Branicica	8.21	—	10.38
Aiad	1.45	—	6.59	—	Clușiu	12.05	—	5.05	6.43	—	Gyorok	7.27	6.47	10.52	Deva	8.47	—	11.05
Vințulu de sus	2.11	—	7.15	—	Apahida	12.31	—	—	7.03	—	Glogovaț	7.56	7.17	11.18	Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Uiora	2.55	—	7.43	—	Ghiris	2.16	—	—	8.51	—	Arad	8.10	7.32	11.32	Orăștia	10.10	—	12.24
Cucerdea	3.17	—	7.43	—	Cucerdea	3.12	—	—	9.31	—	Szolnok	2.39	12.00	4.53	Șibot	10.43	—	12.53
Ghiris	3.24	—	8.29	—	Uiora	3.32	—	—	9.43	—	Budapesta	3.16	12.14	5.10	Vințulu de jos	11.04	—	1.22
Apahida	3.31	—	8.55	—	Vințulu de sus	3.41	—	—	9.51	—	Viena	7.10	2.10	8.16	Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Clușiu	4.09	—	9.04	—	Aiad	3.50	—	—	9.58	—	Arad-Timișora	—	8.00	6.05	Teiuș	12.05	—	2.24
Nedeșdu	5.36	—	9.12	—	Teiuș	4.25	—	—	10.24	—								
Ghirbău	5.56	—	9.12	—	Crăciunel	4.50	—	—	10.44	—								
Aghiriș	6.08	—	10.23	—	Blașu	5.41	—	—	11.28	—								
Stana	6.29	—	10.32	—	Micăsasa	6.02	—	—	11.44	—								
Huedin	6.45	—	10.32	—	Copsa mică	6.40	—	—	12.18	—								
Ciucia	7.00	—	10.32	—	Mediaș	7.00	—	—	12.36	—								
Bucis	7.26	—	10.37	—	Agostonfalva	—	—	—	1.22	6.01								
Bratca	7.48	—	10.37	—	Apahida	—	—	—	1.56	6.40								
Rév	8.28	—	10.37	—	Feldióra	—	—	—	2.34	7.20								
Mező-Telegd	8.47	—	10.37	—	Brașov	—	—	—	2.34	7.20								
Fugyi-Vásárhely	9.06	—	10.37	—	Timiș	—	—	—	3.02	8.01								
Várad-Velinte	9.26	—	10.37	—	Predeal	—	—	—	4.41	10.05								
Oradia-mare	10.01	—	10.37	—	Bucuresc	—	—	—	5.30	11.02								
P. Ladány	10.20	—	10.37	—					6.03	11.37								
Szolnok	10.30	—	10.37	—					6.35	12.14								
Buda-pesta	10.37	—	10.37	—					7.14	1.09								
Viena	10.51	—	10.37	—					—	1.50								
	12.37	—	10.37	—					—	2.48								
	2.58	—	10.37	—					—	3.23								
	6.00	—	10.37	—					—	4.56								
	6.35	—	10.37	—					—	9.40								
	3.00	—	10.37	—					—	—								

Nota: Orele de nopte sunt cele dintre liniile grise.

Tipografia ALEXI Brașov.